

Αθήνα, 29 Φεβρουαρίου 2012

Γνωμοδοτική Επιτροπή ΥΠΠΟΤ

Πρόγραμμα Υποστήριξης της Θεατρικής Τέχνης: Επιχορηγήσεις Ελεύθερου Θεάτρου

Η Γνωμοδοτική Επιτροπή του Υπουργείου Πολιτισμού και Τουρισμού, αρμόδια για τις επιχορηγήσεις του Ελευθέρου Θεάτρου, μετά από τακτικές συνεδρίες της κατά τη διάρκεια των τελευταίων έξι μηνών βρίσκεται στη θέση να ανακοινώσει τα αποτελέσματα των συσκέψεών της ως προς τις επιχορηγήσεις Ελευθέρου Θεάτρου.

Η Επιτροπή, με το παρόν τελικό σχήμα της, άρχισε τις εργασίες της στις αρχές Σεπτεμβρίου του 2011, συνεδριάζοντας σε εβδομαδιαία βάση, ακόμη και κατά τις εορτές των Χριστουγέννων. Τα επτά μέλη της, εκτός σπανίων περιπτώσεων, ήσαν όλα διαρκώς παρόντα στις συνεδρίες παρά τις διαφορετικές και σημαντικές παράλληλες εργασίες τους ενώ εργάσθηκαν αμισθί θεωρώντας ότι το έργο τους ήταν σημαντικό να ολοκληρωθεί για έναν μεγάλο αριθμό ανθρώπων του θεάτρου μας σε δύσκολη οικονομική περίοδο.

Η τελική αυτή σύνθεση της Επιτροπής υπήρξε ιδιαίτερα ευτυχής αφού εξασφάλισε, παρά την από διαφορετικούς χώρους προέλευση των μελών της, την απόλυτη σύμπλευσή τους ως προς τις επιλογές και την αντίληψη για μια πολιτιστική πολιτική για το θέατρο. Η εποικοδομητική ανταλλαγή απόψεων, η αλληλοσυμπληρούμενη γνώση τους για τα θεατρικά πράγματα, η μακρόχρονη συστηματική παρακολούθηση παραστάσεων από όλα τα μέλη αλλά και οι επιμέρους γνώσεις τους επί

πρακτικών και ουσιαστικών ζητημάτων επέτρεψαν τη σε μέγιστο βαθμό αντικειμενική προσέγγιση των αιτήσεων θιάσων ή ομάδων για επιχορήγηση και τη με απόλυτη συμφωνία τελική επιλογή των επιχορηγούμενων.

Ταυτόχρονα, η Επιτροπή είχε να διαχειριστεί το ζήτημα εφαρμογής ενός πιλοτικού Προγράμματος Υποστήριξης της Θεατρικής Τέχνης με πλείστες όσες δυσκολίες στην εφαρμογή του, πολλές εκ των οποίων οφείλονταν και στην μη ορθή συμπλήρωση των ερωτηματολογίων από τους αιτούντες επιχορήγηση. Το Πρόγραμμα αποδείχτηκε στην πράξη ιδιαίτερα χρονοβόρο, με βαθμολογήσεις από το κάθε μέλος των τριάντα ερωτήσεων, εξαγωγή μερικών συνόλων όπως και τελικού συνόλου, αντιστοιχίσεις μορίων με χρηματικά ποσά κλπ. Παράλληλα, η Επιτροπή έπρεπε να ελέγχει, στον βαθμό του δυνατού, κατά πόσον οι Ομάδες ακολουθούσαν την προβλεπόμενη ποσόστωση στα αιτούμενα ποσά, κατά πόσον ανήκαν πράγματι και βάση του καταστατικού τους στην κατηγορία Σχήματος που οι ίδιες δήλωναν, κατά πόσο έδιναν αληθείς πληροφορίες ή κατά πόσον οι πληροφορίες τους αντιστοιχούσαν στην παραστασιακή πραγματικότητα όπως αυτή εφαρμόστηκε στο μεταξύ στην πράξη ενώ, παράλληλα, σημείωναν τα δυσλειτουργικά σημεία του Προγράμματος ώστε να τα συμπεριλάβουν σε Υπόμνημά τους προς τον ΥΠΠΟΤ. Έργο αρκετά πολύπλοκο -σε σχέση με το παρελθόν- το οποίο η Επιτροπή διεκπεραίωσε με πίστη ότι τα χρήματα των επιχορηγήσεων θα δοθούν (κατόπιν και των επαναλαμβανόμενων διαβεβαιώσεων του Γραφείου του Υπουργού) αλλά και χάρη στην αμέριστη συμπαράσταση των αρμοδίων Υπαλλήλων της Διεύθυνσης Θεάτρου και Χορού του ΥΠΠΟΤ.

Η Επιτροπή έπρεπε να λάβει υπόψη της δύο βασικούς παράγοντες που έπαιξαν ρόλο στις τελικές της αποφάσεις: Πρώτον, το δεσμευτικό ποσόν των 2.000.000 ευρώ το οποίο είχε στη διάθεσή της, όπως της είχε ρητά διευκρινιστεί από το Γραφείο του Υπουργού. Δεύτερον, τη δηλωμένη απόφαση του Υπουργού να ενισχυθούν οι νέες θεατρικές ομάδες και δυνάμεις του τόπου, απόφαση που την έβρισκε απόλυτα σύμφωνη. Η Επιτροπή είχε επομένως να κινηθεί μεταξύ μιας αντικειμενικής,

χρονοβόρας και δεσμευτικής μοριοδότησης των αιτήσεων και μιας χάραξης νέας θεατρικής πολιτικής.

Οι επιλογές της χαρακτηρίστηκαν από την αυστηρή τήρηση του πρώτου (δεσμευτικού γι' αυτήν στην παρούσα φάση) κριτηρίου και στην προσπάθεια εύρεσης κάποιων λύσεων όπου διαπίστωνε εμφανή αδικία που συχνά οφειλόταν στη μη κατανόηση εκ μέρους των ομάδων κάποιων όρων του Προγράμματος. Σε τέτοιες περιπτώσεις, και κατόπιν εισήγησης του Προέδρου της ή κάποιου μέλους της, ψήφισε ομόφωνα υπέρ της άρσης της διαφαινόμενης αδικίας. Θα πρέπει, ωστόσο, να σημειωθεί εδώ ότι μια πρόσθετη δυσκολία της Επιτροπής προέκυψε από το γεγονός ότι το συγκεκριμένο Πρόγραμμα Υποστήριξης θα ήταν πολύ καλύτερα εφαρμόσιμο υπό διαφορετικές οικονομικές συνθήκες της χώρας και, κατά συνέπεια, με διαφορετικό, πολύ μεγαλύτερο διαθέσιμο ποσό για επιχορηγήσεις του Ελευθέρου Θεάτρου. Είναι, άλλωστε, ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή αποφάσισε να μειώσει τις χρηματικές βάσεις -σε σχέση με τις προβλεπόμενες από το Πρόγραμμα- σε όλες τις Κατηγορίες Σχημάτων. Εξασφάλισε έτσι τη βιωσιμότητα σχημάτων που είχαν, λόγω μοριοδότησης, αφενός προκριθεί και αφετέρου συνέχιζαν να είναι ενεργά παρά τη μη επιχορήγησή τους την προηγούμενη θεατρική περίοδο.

Παρ' όλα αυτά, η Επιτροπή κρίνει ότι, με δεδομένες τις ανωτέρω δυσκολίες, ολοκλήρωσε το έργο της ικανοποιώντας σε μεγάλο βαθμό τη στόχευσή της αλλά και υπερβαίνοντας τις όποιες προσωπικές προτιμήσεις των μελών της. Πριμοδότησε νέες ομάδες που παρουσιάζουν ενδιαφέρουσες προτάσεις, υποσχόμενες εξελικτική πορεία εφόσον βοηθηθούν, ενίσχυσε προτάσεις καθιερωμένων θιάσων όπου και όταν αυτές παρουσίασαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον και πρόθεση ανανέωσης του ρεπερτορίου τους καθώς και πρόθεση διεύρυνσης του κοινού τους, στήριξε ομάδες εκτός Αθηνών που επιδεικνύουν συνέπεια και συνέχεια σε ποιοτικές αναζητήσεις και, όλα αυτά, με δεδομένο ότι οι επιχορηγήσεις δεν αποτελούν χρηματοδότηση της όλης προτεινόμενης παραγωγής (ειδικότερα καθιερωμένων θιάσων) αλλά μόνον μερική στήριξή της.

Στη μοριοδότηση και στην τελική κρίση της βαρύνοντα ρόλο έπαιξαν παράγοντες όπως η σαφήνεια στη διατύπωση ενός καλλιτεχνικού σκεπτικού στον προγραμματισμό θιάσων ρεπερτορίου, η ενεργός παρουσία υπεύθυνου δραματολογίου, η σύμπραξη και συνεργασία μεταξύ διαφορετικών ομάδων αλλά και καλλιτεχνών από διαφορετικούς χώρους αλλά και η επιδεικνυόμενη κοινωνική ευαισθησία που καταγράφεται με συγκεκριμένα μέτρα που ευνοούν κοινωνικά ευαίσθητες ομάδες.

Τέλος, η Επιτροπή έκρινε με ιδιαίτερη ευαισθησία τις μεμονωμένες αιτήσεις για "παιδικό θέατρο" αλλά και "εφηβικό θέατρο" προκρίνοντας, λόγω και του περιορισμένου κονδυλίου, μόνον τέσσερις από αυτές, επιλέγοντας να ενισχύσει δύο παλαιότερα και δύο νεότερα σχήματα αλλά και πιστεύοντας ότι το είδος αυτό θεάτρου θα πρέπει όχι μόνο να τύχει ειδικής προσοχής αλλά και να επιχορηγείται από ειδικό, ανεξάρτητο λογαριασμό.

Τα στατιστικά στοιχεία έχουν ως εξής:

Η Επιτροπή διέθεσε το συνολικό ποσόν των 2.015.000 ευρώ σε εξήντα επτά (67) θιάσους ή ομάδες για την παραγωγή ογδόντα εννέα (89) παραστάσεων.

Αίτηση για επιχορήγηση έκαναν εκατόν πενήντα πέντε θίασοι (155) για την παραγωγή διακοσίων σαράντα δύο (242) παραστάσεων τις οποίες η Επιτροπή εξέτασε μία προς μία.

Επιπλέον η Επιτροπή εξέτασε τις αιτήσεις του Προγράμματος Υποστήριξης Σύγχρονης Δραματουργίας για: Α. Ενίσχυση Πρώτης Παράστασης, Β. Υποστήριξης Συγγραφέα, Γ. Ενίσχυση Έκδοσης . Για τις κατηγορίες αυτές η Επιτροπή έκρινε ότι καμία από τις κατατεθειμένες προτάσεις έργων δεν παρουσίαζε το απαιτούμενο ενδιαφέρον ώστε να ενισχυθεί και διατύπωσε την ευχή το συγκεκριμένο Πρόγραμμα σύντομα να ενεργοποιηθεί με τη συγκρότηση της νέας Επιτροπής βραβείων δραματικών έργων που αποτελεί και την αναγκαία δεξαμενή του Προγράμματος αυτού.

Η Επιτροπή θα καταθέσει, όπως ειπώθηκε, στο ΥΠΠΟΤ τις προτάσεις της για βελτίωση του όλου Προγράμματος όπως επίσης και τις επιμέρους διαπιστώσεις της από την πιλοτική αυτή εφαρμογή του με την ελπίδα ότι, από την ερχόμενη χρονιά, αυτό θα εξομαλυνθεί και θα λειτουργήσει ακόμη πιο αποτελεσματικά τόσο για τους αιτούμενους όσο και για την Επιτροπή. Κατά τη Συνέντευξη Τύπου η Επιτροπή θα είναι στη διάθεση όλων να δώσει περισσότερες διευκρινίσεις και να απαντήσει σε τυχόν ερωτήσεις.

Η Γνωμοδοτική Επιτροπή του ΥΠΠΟΤ

Ο Πρόεδρος

Δημήτρης Τσατσούλης

Η Αντιπρόεδρος

Δήμητρα Κονδυλάκη

Τα μέλη

Κάτια Αρφαρά

Θοδωρής Γκόνης

Αντιγόνη Καράλη

Ειρήνη Μουντράκη

Λίνα Ρόζη